

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 121/14
V Lucemburku dne 10. září 2014

Rozsudek ve věci C-34/13
Monika Kušionová v. SMART Capital a.s.

Soudní dvůr vyjasňuje rozsah ochrany spotřebitelů v případě zajištění zástavním právem k rodinnému domu

Vzhledem k tomu, že právo na obydlí je základním právem, musí vnitrostátní soud vzít toto právo v úvahu při uplatňování směrnice 93/13 o zneužívajících klauzulích ve spotřebitelských smlouvách

Účelem směrnice 93/13/EHS je sblížit právní a správní předpisy členských států týkající se zneužívajících klauzulí ve smlouvách uzavíraných mezi prodávajícím zbožím nebo poskytovatelem služeb a spotřebitelem¹.

V roce 2009 uzavřela M. Kušionová se společností SMART Capital smlouvu o spotřebitelském úvěru na částku 10 000 eur. K zajištění pohledávky bylo zřízeno zástavní právo k jejímu rodinnému domu. Později podala M. Kušionová proti společnosti SMART Capital žalobu na neplatnost smlouvy o spotřebitelském úvěru a smlouvy o zřízení zástavního práva a dovolávala se přitom zneužívající povahy smluvních klauzulí, kterými byla vůči tomuto podniku vázána.

V tomto kontextu se na Soudní dvůr obrátil Krajský soud v Prešove (krajský soud v Prešově, Slovensko), u kterého probíhá odvolací řízení. Předkládající soud se snaží určit, zda smluvní klauzule týkající se mimosoudního výkonu zástavního práva váznoucího na nemovitosti má zneužívající povahu. Vnitrostátní soud dále upřesňuje, že tato klauzule umožňuje zástavnímu věřiteli výkon zřízeného zástavního práva bez soudního přezkumu.

Soudní dvůr nejprve připomíná, že Listina základních práv EU stanoví, že v politikách Unie je zajištěna vysoká úroveň ochrany spotřebitele. Listina zakotvuje i právo na účinnou soudní ochranu. Tyto požadavky platí pro provádění směrnice 93/13.

K uplatnění záruk spojených se smlouvou o půjčce uzavřenou spotřebitelem Soudní dvůr konstatuje, že směrnice 93/13 neobsahuje žádný údaj o výkonu zástavního práva. Zdůrazňuje však, že v takové situaci, jako je situace dotčená ve věci v původním řízení, je důležité určit, do jaké míry je použití ochrany přiznané uvedenou směrnicí v praxi nemožné nebo nadměrně ztížené.

V projednávané věci ze spisu vyplývá, že dotčená ustanovení slovenského práva stanoví, že prodej v dražbě může být zpochybněn ve lhůtě 30 dnů po oznámení výkonu zástavního práva a dále že osoba, která zpochybňuje podmínky tohoto prodeje, může jednat ve lhůtě 3 měsíců od příklepu.

Soudní dvůr také připomíná, že za účelem ochrany práv, která spotřebitelé dovozují ze směrnice 93/13, jsou členské státy povinny přijmout ochranná opatření, aby tak bylo ukončeno používání klauzulí kvalifikovaných jako zneužívající. Pro tyto účely musí mít soudy nebo správní orgány členských států k dispozici přiměřené a účinné prostředky. Konkrétně členské státy, i když je jim ponechána volba sankcí použitelných na porušení unijního práva, musí zejména zajistit, aby tyto sankce byly účinné, přiměřené a odrazující.

¹ Směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách [zneužívajících klauzulích] ve spotřebitelských smlouvách (Úř. věst. L 95, s. 29; Zvl. vyd. 15/12, s. 169).

Pokud jde o účinnost a odrazující povahu, může příslušný vnitrostátní soud v průběhu mimosoudního výkonu zástavního práva podle všeho nařídit jakékoliv předběžné opatření zakazující pokračovat v uskutečňování takového prodeje.

V souvislosti s přiměřeností sankce poukazuje Soudní dvůr na to, že je třeba zvláště věnovat pozornost skutečnosti, že majetkem dotčeným mimosoudním výkonem zástavního práva dotčeným ve věci v původním řízení je nemovitý majetek tvořící rodinné obydlí spotřebitele. V unijním právu je totiž právo na obydlí základním právem zaručeným Listinou základních práv, které musí být předkládajícím soudem vzato v úvahu při uplatňování směrnice 93/13.

V projednávaném případě Soudní dvůr dospívá k závěru, že možnost příslušného vnitrostátního soudu nařídit v projednávané věci všechna předběžná opatření může představovat přiměřený a účinný prostředek zabraňující dalšímu používání zneužívajících klauzulí, a je na předkládajícím soudu, aby tuto skutečnost ověřil.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499